

REMISSYTTRANDE

Datum
2024-02-02

Dnr
2023/9998

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
ju.L4@regeringskansliet.se

Promemorian Stärkt skydd för vissa polisanställda (Departementets diarienummer Ju2023/02861)

Det förslag som presenteras i promemorian, att identiteten på poliser som fattat ingripande beslut mot enskilda ska kunna hemlighållas, är ett tydligt avsteg från grundprincipen att beslutsfattare inte får vara anonyma.

Frågan om det bör finnas en möjlighet att minska exponeringen av offentliganställdas namn i handlingar har nyligen utretts i SOU 2024:1. Utredningen gjorde där bedömningen att namn i första hand inte bör ersättas med en anonym beteckning i dokumentation men lämnade, i enlighet med uppdraget, bl.a. ett alternativt förslag som skulle innebära en möjlighet för vissa polisanställda att ange tjänstgöringsnummer i stället för namn i viss dokumentation. En grundpremiss i den utredningen var dock att enskildas rätt att på begäran få del av beslutsfattarens namn inte skulle begränsas. Utredningen lämnar inte heller något förslag om att namnen ska kunna sekretessbeläggas i större utsträckning än vad som följer av nuvarande regelverk. Betänkandet är för närvarande föremål för ett remissförfarande. Mot den bakgrunden är det ur beredningssynpunkt både förvirrande och betänkligt att ett så långtgående förslag som det nu aktuella samtidigt läggs fram i en promemoria.

Ett förslag som innebär att offentlig maktutövning mot enskilda ska kunna ske anonymt väcker grundläggande frågor om rättssäkerhet, allmänhetens förtroende för de rättsvårdande myndigheterna samt mediernas möjligheter till insyn och kritisk granskning. Dessa frågor har varken belysts eller hanterats på ett tillräckligt sätt i promemorian.

Jag saknar också en nödvändig analys av tillsynens förutsättningar att tillgodose enskildas berättigade rättssäkerhetskrav att exempelvis ta reda på om jäv har förekommit. Av lätt insedda skäl kan förslaget här medföra betydande praktiska problem.

Förslaget har alltså inte beretts på ett sådant sätt som krävs. Redan av det skälet avstyrker jag att det går vidare till lagstiftning.

Ärendet har föredragits av Erik Håkansson. I ärendets beredning har även byråchefen Martin Mörk deltagit.

Mari Heidenborg